

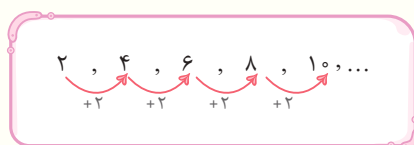
فصل الگوها

حل مسئله (الگویابی)

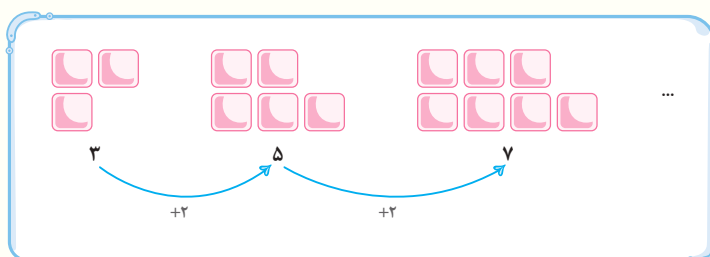
دوست مهربانم؛ در سال قبل با روش‌های حل مسئله آشنا شدیم. یکی از این روش‌ها، **الگویابی**، است. در این روش، به دنبال پیدا کردن رابطه‌هایی معنی‌دار و منظم بین عددها یا شکل‌ها هستیم.

با پیدا کردن الگوها و رابطه‌ها، به راحتی می‌توانیم عددهای بعدی را در یک الگوی عددی بنویسیم و یا شکل‌های بعدی را در یک الگو رسم کنیم.

مانند الگوی زیر، نمونه‌ای از یک الگوی عددی است که در آن، عددها دوتا دوتا اضافه می‌شوند.

مانند در این الگوی هندسی، هر شکل دو مربع بیشتر از شکل قبلی خود دارد.

مثال یک مغازه‌دار نوعی کیک را بسته‌ای ۲۵۰ تومان می‌خرد و ۳۰۰ تومان می‌فروشد. او از فروش ۳ بسته کیک چند تومان سود می‌کند؟

پاسخ سود حاصل از فروش ۱ بسته کیک ۵۰ تومان است.

$$300 - 250 = 50 \text{ تومان}$$

تعداد بسته‌های کیک	۱	۲	۳
سود فروش کیک	۵۰	۱۰۰	۱۵۰

+۵۰ +۵۰

بنابراین مغازه‌دار از فروش ۳ بسته کیک، ۱۵۰ تومان سود می‌کند.

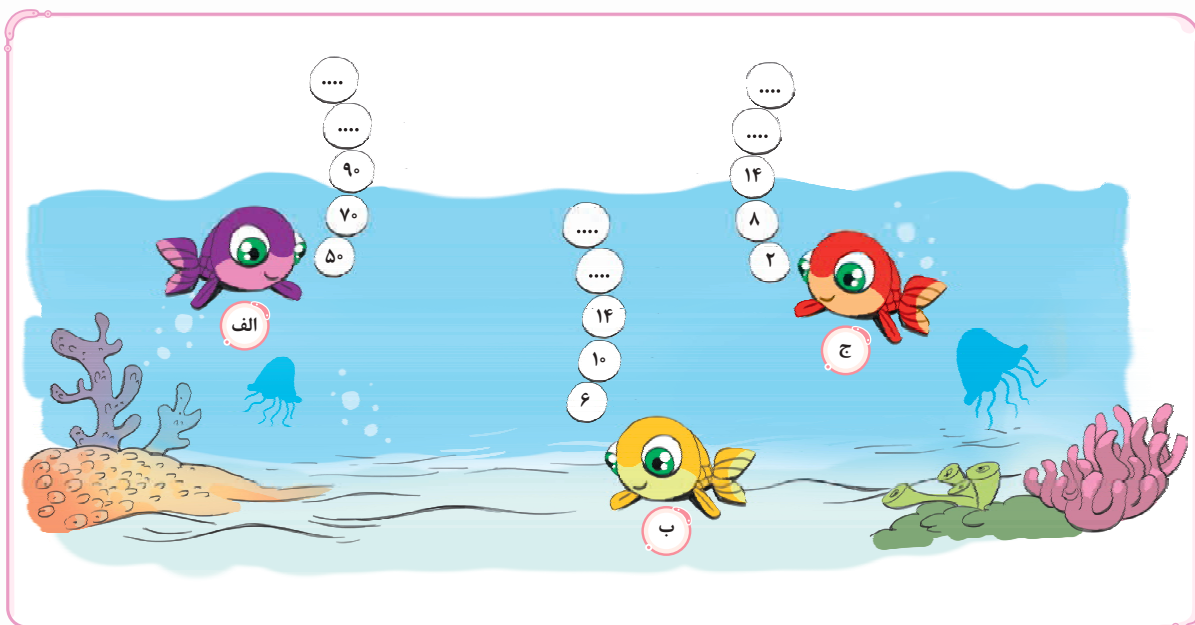
به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

۱ هر یک از عبارت‌های ردیف بالا، یک الگوی عددی را نشان می‌دهد. عدد مرتبط با هر الگو را از ردیف پایین انتخاب کن و به الگوی مرتبطش وصل کن.
(یک عدد در ردیف پایین اضافی است.)

۱۱، ۱۳، , ۱۷، ۱۹	۱، ۲، ۴، ۷،	, ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۷
۱۵	۵	۱۱
		۷

۲ عددهای نوشته‌شده بر روی حباب‌هایی که هر ماهی درست کرده است، مربوط به یک الگوی عددی است. الگوها را ادامه بده.

۳ الگوهای زیر را ادامه بده و جاهای خالی را کامل کن.

۱

۷ پدر فرزاد میوه فروش است. او هر کیلوگرم نارنگی را ۳۰۰ تومان می‌خرد و ۴۰۰ تومان می‌فروشد. پس از کامل کردن جدول زیر، به قسمت‌های «الف» و «ب» پاسخ بده.

مقدار نارنگی (برحسب کیلوگرم)	۱	۲	۳	۴	۵	۶
سود						

الف پدر فرزاد با فروش چند کیلوگرم نارنگی، به ۵۰۰ تومان سود می‌کند؟

ب او چند کیلوگرم نارنگی بفروشد تا بتواند با سود آن یک کیلوگرم نارنگی بخرد؟

۸ الگوهای عددی زیر را ادامه بده.

الف ۳ ، ۶ ، ۹ ، ۱۲ ، ، ،

ب ۱۰ ، ۱۵ ، ۲۰ ، ۲۵ ، ، ،

ج ۱ ، ۲ ، ۵ ، ۱۰ ، ، ،

مرور و جمع بندی مطالب

گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

آقای صمدی هر کیلوگرم سیب را ۶۰۰ تومان می‌خرد و ۷۵۰ تومان می‌فروشد:

۹ او با فروش ۲ کیلوگرم سیب، چند تومان سود می‌کند؟

۱۵۰ (۲)

۳۰۰ (۱)

۱۰ آقای صمدی از فروش چند کیلوگرم سیب ۴۵۰ تومان سود می‌کند؟

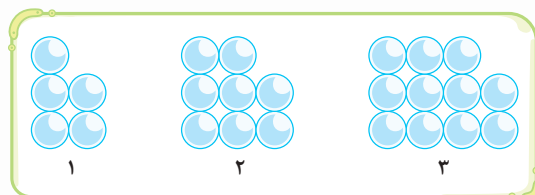
۴ (۲)

۳ (۱)

درستی ✓ یا نادرستی ✗ عبارت‌های زیر را مشخص کن.

۱۱ در این الگو، هر شکل ۳ دایره بیشتر از شکل قبلی خود دارد.

۱۲ تعداد دایره‌های شکل چهارم ۱۵ تا است.

۲۰۰ ، ۲۷۰ ، ۳۴۰ ،

جاهای خالی را با عبارت‌های مناسب کامل کن.

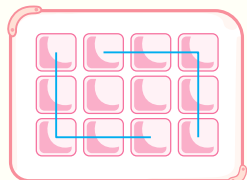
۱۳ در الگوی مقابل، هر عدد واحد بزرگتر از عدد قبلی خود است.

۱۴ عدد چهارم این الگو برابر با است.

درس اول: شمارش چندتا چندتا

دوست گلم؛ شمارش چندتا چندتا، یک روش راحت تر و سریع تر برای شمردن اشیاء و شکل ها است. در این روش شمارش، برای شمردن اشیاء یا شکل ها آن ها را دسته بندی می کنیم و با نوشتن یک عبارت جمع مناسب، تعداد کل را به دست می آوریم.

مانند در شکل زیر، تعداد مربع های کوچک را با ساختن ۲ دسته ی پنج تایی و نوشتن عبارت جمع مناسب آن، به راحتی و بدون شمارش یکی یکی مربع های کوچک به دست آوردیم.

$$\Rightarrow 5 + 5 + 2 = 12$$

اگر بتوانیم دسته های مساوی بسازیم، برای شمارش چندتا چندتایی، می توانیم از الگوی شمارش هم استفاده کنیم. مثال زیر را ببین.

مانند تعداد مربع های کوچک شکل قبل را، به کمک الگوی شمارش چندتا چندتا و نوشتن یک عبارت جمع مناسب، با ساختن دسته های ۳ تایی به دست می آوریم.

$$\Rightarrow 3 + 3 + 3 + 3 = 12$$

با استفاده از الگوی شمارش ۳، ۶، ۹، ۱۲ ←

یک روش ساده برای به دست آوردن حاصل جمع چند عدد، کنار هم قرار دادن عددهای مناسب است. (عددهایی که حاصل آن ها برابر با ۵، ۱۰، ۱۵ و ... می شود. در مثال زیر این روش را انجام می دهیم.

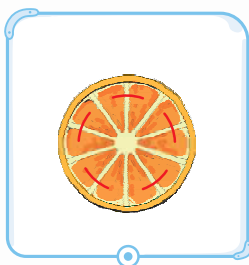
$$2 + 5 + 7 + 8 + 3 = 10 + 10 + 5 = 25$$

مثال

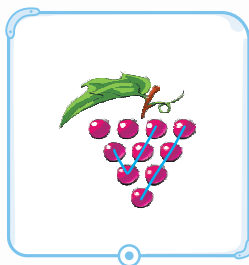

به پرسش های زیر پاسخ بده.

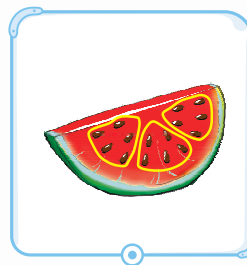
۱ هر کدام از شکل های ردیف بالا را به عبارت جمع مناسب آن در ردیف پایین وصل کن.

$$5 + 5 + 5$$

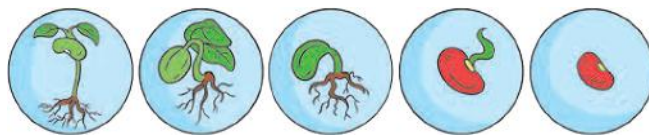
$$2 + 2 + 2 + 2 + 2$$

$$4 + 4 + 2$$

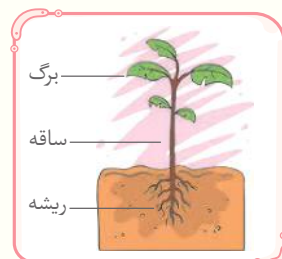
درس بکارید و ببینید

گیاهان در طبیعت به شکل های متفاوتی دیده می شوند. آنها از نظر شکل، رنگ، اندازه و... با هم فرق دارند. بیشتر گیاهان به وسیله ی دانه هایشان زیاد می شوند و رشد می کنند. به عنوان مثال اگر چند دانه ی لوبیا را به مدت چند روز در دستمال مرطوب نگه دارید، دانه ها کم کم **جوانه** می زنند و شروع به رشد می کنند. اولین بخشی که از دانه خارج می شود **ریشه** نام دارد. با کاشتن دانه در خاک و نگهداری از آن در شرایط مناسب (آب کافی - نور کافی) جوانه های لوبیا رشد می کنند و بخش های دیگر گیاه یعنی **ساقه** و **برگ** نیز تشکیل می شود.

قسمت های اصلی گیاه

همان طور که می دانید، گیاهان از سه قسمت اصلی **ریشه**، **ساقه** و **برگ** تشکیل شده اند. در شکل مقابل قسمت های اصلی یک گیاه نمایش داده شده است.

ریشه

اولین قسمتی که از دانه می روید ریشه است. برای اینکه گیاه بتواند رشد کند و زنده بماند، ریشه باید درون خاک قرار بگیرد.

وظایف ریشه

- ۱ ریشه، گیاه را محکم در خاک نگه می دارد.
- ۲ آب و مواد مورد نیاز گیاه را از خاک می گیرد.

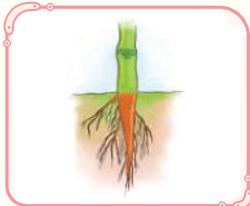
نکته

ریشه ی بعضی از گیاهان **فوراکی** است. مانند: هویج، پیچندر و تربچه

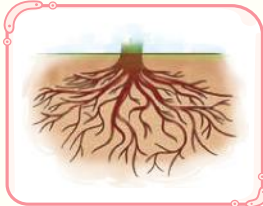
انواع ریشه: ریشه های گیاهان براساس شکل و ظاهر دو نوع هستند:

- ۱ ریشه ی راست
- ۲ ریشه ی افشان

ریشه‌ی راست: ریشه‌هایی که دارای یک ریشه‌ی اصلی هستند و ریشه‌های فرعی نازک دارند، **ریشه‌ی راست** نامیده می‌شوند مانند ریشه‌ی لوبیا، نخود، هویج و ...

ریشه‌های راست به قسمت‌های پایین خاک نفوذ می‌کنند. به همین دلیل می‌توانند در جاهای کم‌آب، آب مورد نیاز خود را از خاک بگیرند.

ریشه‌ی افشان: به ریشه‌هایی که به صورت شاخه‌شاخه و منشعب هستند، **ریشه‌ی افشان** می‌گویند. مانند ریشه‌ی گندم، ذرت، آفتابگردان، پیاز و ...

ریشه‌های افشان در قسمت‌های سطحی‌تر خاک قرار می‌گیرند.

ساقه

بخشی از گیاه که بیرون خاک قرار می‌گیرد و گل‌ها و برگ‌های گیاه بر روی آن قرار می‌گیرند، **ساقه** نامیده می‌شود.

وظایف ساقه:

- ۱ نگه داشتن گل‌ها و برگ‌های گیاه
- ۲ رساندن آب و مواد درون آب از ریشه به برگ
- ۳ رساندن مواد غذایی از برگ‌ها به قسمت‌های دیگر گیاه

نکته

برخی از گیاهان **ساقه‌های کلفت و چوبی** دارند، مانند انواع درختان و بعضی گیاهان مانند لوبیا، گندم و سبزی بعضی **ساقه‌های نازک و علفی** دارند.

ساقه‌ی بعضی از گیاهان فوق‌العاده است، زیرا آنها مواد غذایی را در خود ذخیره می‌کنند، مانند کرفس، سیب‌زمینی، نیشکر

برگ

برگ‌ها محلّ غذاسازی در گیاهان هستند، به همین دلیل به کارخانه‌ی غذاسازی گیاه مشهور هستند. گیاهان مختلف برگ‌های متفاوتی دارند.

انواع برگ‌ها:

برگ گیاهان مختلف از نظر شکل و اندازه با یکدیگر متفاوت است.

- ۱ **برگ پهن:** مانند برگ گیاه لوبیا، برگ کل آفتابگردان، برگ درخت انجیر و ...

- ۲ **برگ دراز و باریک:** مانند برگ گیاه گندم - برگ گیاه ذرت، برگ گیاه تریه و ...

- ۳ **برگ سوزنی شکل:** مانند برگ درخت کاج و سرو

۲. دانه‌های دو قسمتی: دانه‌هایی مانند دانه‌ی آفتابگردان، لوبیا، نخود و باقلا

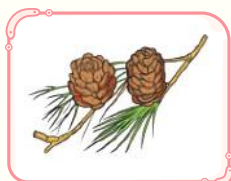
طبقه‌بندی گیاهان (از نظر نوع دانه)

گیاهان براساس نوع دانه‌هایشان ویژگی‌های مشترکی دارند. در جدول‌های زیر ویژگی‌های گیاهان با دانه‌ی یک قسمتی و دو قسمتی نشان داده شده است.

دانه‌ی دو قسمتی
ریشه‌ی راست دارد.
برگ پهن دارد.
تعداد گلبرگ‌ها ۴ یا ۵ یا مضربی از ۴ و ۵
دانه‌ی آفتابگردان، لوبیا، نخود، باقلا، گل بنفشه، گل یاس سفید و ...

دانه‌ی یک قسمتی
ریشه‌ی افشان دارد.
برگ باریک دارد.
تعداد گلبرگ‌ها ۳ یا مضربی از ۳
دانه‌ی گندم، جو، ذرت، گل برگ بیدی، گل سوسن و ...

مخروط داران

همه‌ی گیاهان گلدار نیستند. بعضی از گیاهان مانند درخت کاج، به جای گل و میوه قسمت‌های چوبی به نام مخروط دارند، که به این گیاهان مخروط دار می‌گویند.

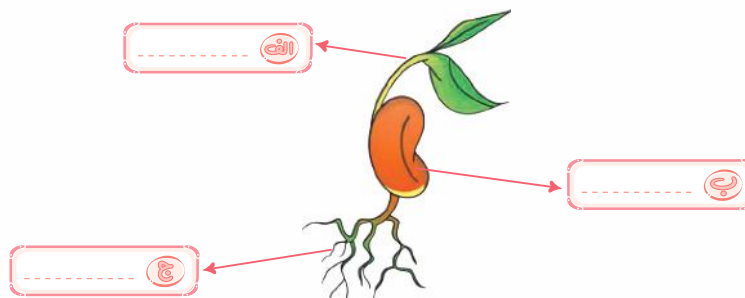
نکته

در گیاهان مخروط دار دانه‌ها در مخروط قرار می‌گیرند.

با هم تمرین کنیم

به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

۱. قسمت‌های مختلف این دانه‌ی در حال رشد را نام‌گذاری کن.

درس ۲ زنگ ورزش

واژه نامه

مثال

حکیم: انسان دانا و خردمند
مأمور: آنکه به فرمان کسی برای انجام کاری انتخاب می شود.
مَثَل: سخن کوتاه و معروف

تنگ بلور

باستانی: کهن، بسیار قدیمی
بیشه: جنگل
پونه: نوعی گیاه
تنگ: پارچ سفالی یا شیشه ای که در آن آب یا نوشیدنی های دیگر می ریزند.
حیرت: تعجب
صنوبر: نام درختی زیبا و نامی دخترانه

زنگ ورزش

آغاز: شروع
جنب و جوش: تلاش، جنبش
حرفه ای: کسی که در کاری مهارت دارد.
موضوع: آنچه درباره ی آن گفت و گو می شود.
ماهرانه: با مهارت، استادانه
مرتبی: معلم؛ کسی که چیزی را یاد می دهد.
نرم نرمک: آرام آرام

واژه آموزی

به واژه هایی که معنای برعکس و مخالف هم دارند، واژه های متضاد می گویند و با علامت ∇ نشان می دهند.

گرم ∇ سرد

زمستان ∇ تابستان

بیاموز و بگو

در هر جمله معمولاً فاعل در ابتدای جمله و فعل در انتهای جمله می آید. فاعل، کننده ی کار است و فعل، کلمه ای است که جمله را کامل می کند. فاعل و فعل در جمله باید با هم هماهنگ باشند.

آن ها طبیعت را دوست دارند.
فاعل فعل

من طبیعت را دوست دارم.
فاعل فعل

واژگان

۱ معنی واژه های زیر را بنویس.

۲ پنجره‌های قطار را که واژه‌های روی آن‌ها با هم متضاد است، هم‌رنگ کن.

۳ جدول زیر را با واژه‌هایی که معانی آن‌ها داده شده است، کامل کن.

کسی که در کاری مهارت دارد. = ی □ □ ف □ □ ح □ □
 آنچه درباره‌ی آن گفت وگو می‌کنیم. = ع □ □ و □ □ □ □
 خردمند = م □ □ □ ح □ □

زبان و ادبیات

۴ درستی ✓ یا نادرستی ✗ جمله‌های زیر را مشخص کن.

جمع واژه‌ی «راننده»، «رانندات» است. ☐

متضاد و مخالف «سرد»، «خنک» است. ☐

۵ جمله‌های زیر را با توجه به فعل «خوردن» کامل کن.

او دیروز غذايش را ☐

۶ فعل و فاعل را در جمله‌های زیر مشخص کن.

من و برادرم فوتبال را خیلی دوست داریم. ☐

۷ برای جمله‌های زیر فاعل و فعل مناسب بنویس.

مسجد را مکان دینی می‌داند. ☐

من هفته‌ی پیش غذاييم را ☐

تو پس فردا به خرید خواهی رفت. ☐

ما مدرسه را مکانی آموزشی ☐

درک مطلب

۸ با توجه به متن درس به پرسش‌ها پاسخ بده.

چگونه می‌توانیم در یک رشته‌ی ورزشی مهارت پیدا کنیم؟ ☐

چرا دختر تنگ بلور نمی‌توانست صنوبر را به خانه‌اش دعوت کند؟ ☐

املا

۹ واژه‌های نادرست املايي را اصلاح کن.

فوتبال، مسابقات، بحث، موضوع، علاقه، بعضی، موزه

۱۰ با حروف به‌هم‌ریخته‌ی زیر واژه‌های معنادار بنویس.

ت ر ه ب

ع ق ل ا ه

ت م ی ص

و ص م خ ص

نگارش

۱۱) درباره‌ی ورزش موردعلاقه‌ی خود یک بند بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۲) کدام واژه با «ان» جمع بسته می‌شود و تغییر نمی‌کند؟

- (۱) نویسنده ○ (۲) اژدها ○ (۳) دوست ○ (۴) دونده

۱۳) مخالف واژه‌های «خوش حال، تمیز و سرما» به ترتیب کدام گزینه است؟

- (۱) ناراحت، کثیف، گرما ○ (۲) شاد، نظم، گرما
- (۳) غمگین، کثیف، زمستان ○ (۴) ناراحت، شلخته، گرم

۱۴) فعل مناسب جمله‌ی زیر کدام است؟

من مطالعه‌ی کتاب‌های علمی را.....

- (۱) دوست داری ○ (۲) دوست دارم ○ (۳) دوست داریم ○ (۴) دوست دارد

۱۵) کدام گزینه ضرب‌المثل زیر را به درستی کامل می‌کند؟

آشپز که دو تا شد

- (۱) غذا شور شور می‌شود. ○ (۲) غذا یا بدمزه می‌شود یا خوش مزه.
- (۳) غذا بسیار خوش مزه می‌شود. ○ (۴) غذا یا شور می‌شود یا بی‌نمک.

پزشک الاغ‌ها

مردی چشم درد گرفت. برای درمان پیش دامپزشک رفت. دامپزشک هم که چیزی از بیماری‌های مربوط به چشم انسان نمی‌دانست، داروی چشم الاغ‌ها را در چشم مرد ریخت!

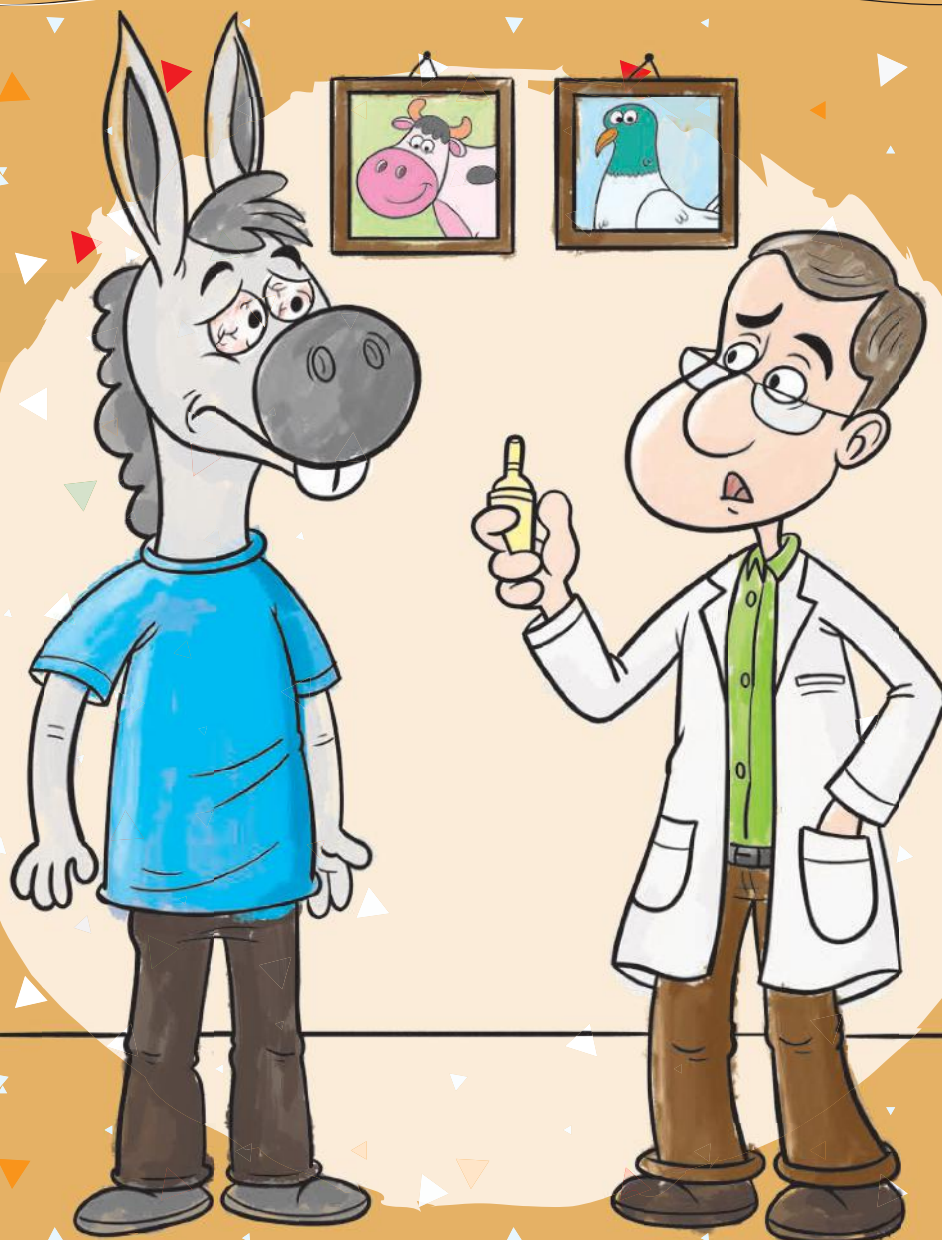
چند روزی گذشت و مرد بیچاره کور شد. نزد قاضی رفت و از دست دامپزشک شکایت کرد. قاضی دامپزشک را نیز احضار کرد و ماجرا را از هر دوی آن‌ها جویا شد.

مرد باتندی و ناراحتی گفت: «داین مرد نادان داروی الاغ‌ها را در چشم من ریخته و موجب نابینایی من گشته است.»

قاضی کمی فکر کرد؛ رو به دامپزشک کرد و گفت: «دو هیچ گناهی نداری! برو به کارت برس که آزادی!»

بعد رو به مرد شاکی ادامه داد: «دشکایت تو قابل پذیرش نیست. چرا که تو اگر الاغ نبودی با وجود پزشکان دانا پیش

دامپزشک نمی‌رفتی!»

درس ۳ همیشه با من

پیامبر اسلام ﷺ، محمد نام داشت. نام پدرشان، عبدالله بود که قبل از به دنیا آمدن ایشان، از دنیا رفتند و در شش سالگی نیز مادرشان، آمنه را از دست دادند. نام دایه‌ی او، حلیمه بود. پیامبر ﷺ چهار سال اول زندگی خود را در صحرا گذراند. او از کودکی به خداوند یکتا اعتقاد داشت و به دلیل راست‌گویی و درست‌کاری به محمد امین معروف بود.

من کسی را دارم که همیشه و در همه جا با من است. او مرا از خطرها حفظ می‌کند.

پیامبر ﷺ

﴿قَالَ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾
خدا بهترین نگه‌دارنده است و او مهربان‌ترین مهربانان است.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۶۴

با هم تمرین کنیم

به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

- ۱ چرا به پیامبر، محمد امین می‌گفتند؟
- ۲ حضرت محمد در مورد گردنبندی که دایه‌اش برای حفاظت از او به گردنش انداخت، چه گفت؟
- ۳ «أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ» به کدام یک از صفات خداوند اشاره دارد؟
(۱) یگانگی (۲) مهربانی (۳) بخشندگی (۴) نگه‌دارنده بودن
- ۴ جمله‌ی پیامبر که فرمودند: «من یکی را دارم که همیشه با من است»، کدام یک از خصوصیات پیامبر را بیان می‌کند؟
(۱) دلسوزی (۲) شجاعت (۳) ادب (۴) خداپرستی

درستی ✓ یا نادرستی ✗ عبارت‌های زیر را مشخص کن.

- ۵ نام دایه‌ی پیامبر حلیمه بود. ☐
- ۶ پدر پیامبر بعد از تولد ایشان فوت کردند. ☐
- ۷ پیامبر در هشت سالگی، مادرش را از دست داد. ☐
- ۸ جاهای خالی را با عبارت‌های مناسب کامل کن.
پدر پیامبر، نام داشت.
- ۹ پیامبر چهار سال اول زندگی خود را در گذراند.
- ۱۰ خدا بهترین است و او مهربان‌ترین مهربانان است.

حضرت ابراهیم علیه السلام برای هدایت مردم بابل از طرف خداوند انتخاب شده بود. پادشاه سرزمین بابل، نمرود، مردی بت پرست بود که ادّعی خدایی می کرد. نمرود از شنیدن حرف های حضرت ابراهیم علیه السلام که مردم را به خداپرستی دعوت می کرد، خشمگین می شد. در آن دوران، مردم بابل بت ها، خورشید، ماه، ستارگان و حتی خود نمرود را می پرستیدند! حضرت ابراهیم علیه السلام از مردم می خواست تا خدای مهربانی را که همه ی این سنگ ها، چوب ها، انسان ها و ماه و خورشید را آفریده است، بپرستند. نمرود از حرف های او خشمگین بود و به دنبال راهی برای شکست ابراهیم علیه السلام می گشت. یک بار او را به قصرش دعوت کرد تا با گفت و گو او را مطیع خود کند. حضرت ابراهیم علیه السلام از نمرود نمی ترسید و به همین دلیل، برخلاف همه در برابرش سجده نکرد و به او گفت:

﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ﴾

پروردگار من خورشید را از مشرق می آورد. تو (اگر راست می گویی و خدا هستی)، آن را از مغرب بیاور!

سوره ی بقره، آیه ی ۲۵۸

خدا در قرآن (سوره ی صافات) بر پیامبرش حضرت ابراهیم علیه السلام درود فرستاده است: ﴿سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ بعد از مدتی نمرود متوجه شد که با هیچ روشی نمی تواند ابراهیم علیه السلام را از دعوت به خدای یگانه منصرف کند؛ پس دستور داد تا آتش بزرگی درست کنند. از هر طرف، مردم هیزم می آوردند و فضای بزرگی انباشته از هیزم ایجاد شد. نمرود و سپاهیان او آمدند و نمرود در جایگاه مخصوصش در بلندی ایستاد تا شاهد ماجرا باشد. هیزم ها را آتش زدند و چنان آتشی بر پا شد که حتی هیچ پرنده ای نمی توانست در آسمان بالای آتش پرواز کند؛ پس

دستگاهی ساختند و ابراهیم علیه السلام را از دور به میان آتش

پرتاب کردند. آتش به فرمان خداوند بر ابراهیم

سرد گشت و تبدیل به گلستان شد. ابراهیم علیه السلام به

سلامت از آن بیرون آمد و تا سه روز، آتش های

تمام دنیا سوزنده نبود.

با هم تمرین کنیم

به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

۱ حضرت ابراهیم برای دعوت مردم به خداپرستی به آنان چه می‌گفت؟

۲ حضرت ابراهیم برای اثبات خداوندی نمرود، از او چه خواست؟

گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

۳ نام چهاردهمین سوره‌ی قرآنی چیست؟

۴ ابراهیم

۳ مؤمنون

۲ انبیاء

۱ محمد

۴ مردم بابل چه چیزی را می‌پرستیدند؟

۴ همه‌ی موارد

۳ بت‌ها

۲ نمرود

۱ ماه و خورشید

درستی ☒ یا نادرستی ☐ عبارت‌های زیر را مشخص کن.

۵ نمرود، پادشاه سرزمین بابل بود.

۶ نمرود، حضرت ابراهیم را دوست داشت.

۷ خداوند در قرآن به حضرت ابراهیم درود فرستاده است.

جاهای خالی را با عبارت‌های مناسب کامل کن.

۸ ابراهیم در برابر نمرود به نیفتاد.

۹ پسر حضرت ابراهیم، نام داشت.

۱۰ ابراهیم از دوران نوجوانی تنها را می‌پرستید.

یادداشت

.....

.....

.....

.....

.....

.....

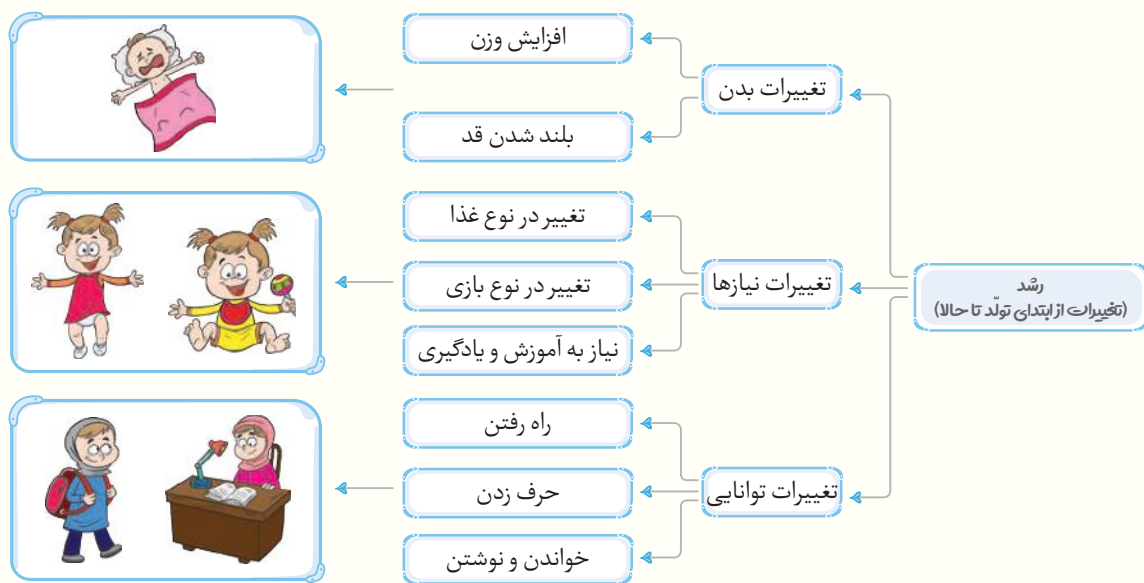
.....

.....

.....

درس ۲ من بزرگ تر شده ام

همه ی موجودات زنده رشد می کنند و کامل تر و بزرگ تر می شوند؛ یعنی رشد کردن، تغییراتی را در موجود زنده ایجاد می کند.

با بیشتر شدن توانایی ها، مسئولیت های شما نیز بیشتر می شود.

خط زمان، رویدادها و تغییرات را از گذشته تا حال و آینده نشان می دهد.

با هم تمرین کنیم

به پرسش های زیر پاسخ بده.

۱ رشد را تعریف کنید.

۲ نوزاد برای برطرف کردن نیاز خود، چه کارهایی انجام می دهد؟

۳ چرا یک کودک پنج ساله نمی تواند کارهای یک کودک ده ساله را انجام دهد؟

ما در هنگام عبور از کوچه و خیابان باید ایمنی را رعایت کنیم.

اگر پیاده هستیم:

- 👤 در نزدیکی ریل راه آهن یا مترو راه نرویم.
 - 😊 هنگام راه رفتن، جلوی پایمان را نگاه کنیم.
 - 👧 با افراد غریبه صحبت نکنیم و همراه آن ها نرویم.
 - 😊 در خیابان توپ بازی، دوچرخه سواری و ... نکنیم.
 - 👧 از مسیری که ساختمانی را خراب می کنند یا می سازند، با احتیاط عبور کنیم.
 - 😊 هنگام شب برای عبور از کوچه و خیابان، لباس روشن بپوشیم یا از شبرنگ و کاغذ سفید استفاده کنیم.
 - 😊 اگر مسیرمان از حاشیه ی جاده می گذرد، طوری حرکت کنیم که راننده ها ما را ببینند و یک باره میان جاده نرویم.
- بهتر است وقتی هوا تاریک است، تنها از خانه خارج نشویم.

اگر در وسیله ی نقلیه هستیم:

- 😊 دست خود را از پنجره بیرون نیاوریم.
- 👧 با راننده صحبت نکنیم و باعث حواس پرتی او نشویم.
- 😊 تا زمانی که وسیله ی نقلیه کامل نایستاده است، پیاده نشویم.
- 😊 همیشه از در سمت راست پیاده شویم (در مخالف سمت راننده).

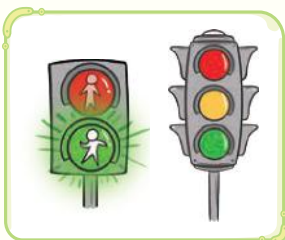
تابلوهای راهنمایی برای عابران پیاده و وسایل نقلیه نصب می شوند تا با توجه به آن ها به طور درست از خیابان عبور کنند.

👉 **چراغ راهنما:** در بعضی از چهارراه ها، چراغ راهنمایی مخصوص عابرین پیاده و وسایل نقلیه وجود دارد.

چراغ عابر پیاده: دارای دو رنگ است: قرمز به معنی ایست و سبز به معنی حرکت.

چراغ وسیله ی نقلیه: دارای سه رنگ است: قرمز به معنی ایست، زرد به معنی احتیاط و سبز به معنی حرکت.

❓ **چگونه از خیابان عبور کنیم؟**

- ۱) بهتر است در جایی که تابلوی محل عبور عابرین پیاده یا خط کشی وجود دارد، از خیابان عبور کنیم.
- ۲) ابتدا به سمت چپ نگاه می کنیم و تا وسط خیابان می رویم؛ سپس به سمت راست نگاه می کنیم.
- ۳) اگر وسیله ی نقلیه ای نیامد، با احتیاط عبور می کنیم.

در خیابان های بزرگ و شلوغ، باید از پل هوایی یا زیرگذر عبور کنیم.

رفت و آمد در کوچه و خیابان مقرراتی دارد؛ پلیس به مردم کمک می کند تا قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت کنند. برای تماس با پلیس، باید شماره ی ۱۱۰ را بگیریم.

با هم تمرین کنیم

به پرسش‌های زیر پاسخ بده.

- ۱ چراغ راهنمایی چیست؟
- ۲ چگونه از خیابان عبور کنیم؟
- ۳ برای رفت و آمد در کوچه و خیابان به چه چیزهایی باید توجه کنیم؟ (چهار مورد)

گزینه‌ی صحیح را انتخاب کن.

- ۴ رعایت نکردن نکات ایمنی باعث می‌شود.
 - ۱) اتفاق ناگوار ☐
 - ۲) بی‌نظمی ☐
 - ۳) بی‌احترامی به دیگران ☐
 - ۴) قانون شکنی ☐
- ۵ تابلوهای راهنمایی برای چه کسانی نصب می‌شود؟
 - ۱) وسایل نقلیه ☐
 - ۲) دانش‌آموزان ☐
 - ۳) عابران پیاده ☐
 - ۴) همه‌ی افراد ☐
- ۶ برای عبور از خیابان بهتر است از چه جایی عبور کنیم؟
 - ۱) خط‌کشی ☐
 - ۲) حاشیه‌ی جاده ☐
 - ۳) خیابان‌های بسیار بزرگ ☐
 - ۴) چهارراه‌ها ☐
- ۷ مسئولیت رعایت قانون و مقررات کوچه و خیابان بر عهده‌ی کیست؟
 - ۱) مدرسه ☐
 - ۲) شهرداری ☐
 - ۳) پلیس ☐
 - ۴) مردم ☐

درستی ✓ یا نادرستی ✗ عبارت‌های زیر را مشخص کن.

- ۸ چراغ مخصوص عابرین پیاده، سه رنگ دارد. ☐
- ۹ همیشه باید از در سمت راست پیاده شویم. ☐
- ۱۰ هنگام عبور از خیابان بهتر است از پل هوایی عبور نکنیم. ☐
- ۱۱ وقتی هوا تاریک است، بهتر است از خانه تنها خارج نشویم. ☐

جاهای خالی را با عبارت‌های مناسب کامل کن.

- ۱۲ نباید با افراد صحبت کنیم.
- ۱۳ برای تماس با پلیس، باید شماره‌ی را بگیریم.
- ۱۴ رنگ قرمز در چراغ‌های راهنمایی، نشانه‌ی است.
- ۱۵ هنگام شب برای عبور از کوچه و خیابان، باید لباس بپوشیم.

مرور فصل هفتم

					۱
					۲
					۳
					۴
					۵
					۶
					۷
					۸
					۹
					۱۰

۱ وسیله حمل و نقل همگانی

۲ در اتوبوس نباید با او صحبت کنیم.

۳ به ما می‌گوید که هر خانه کجا قرار دارد.

۴ جهت اصلی مخالف با جنوب

۵ مأمور شهرداری برای همه‌ی خانه‌ها نصب می‌کند.

۶ برای تماس با او شماره‌ی ۱۱۰ را می‌گیریم.

۷ در شب بهتر است از این رنگ لباس استفاده کنیم.

۸ وقتی هوا اینگونه است، بهتر است از خانه خارج نشویم.

۹ آدرسی که در پایین سمت راست پاکت نامه می‌آید.

۱۰ با آن نامه‌هایمان را در زمان کوتاهی می‌فرستیم.

پاسخنامه‌ی درس اول

- ۱ ثبت نام در مدرسه، گرفتن دفترچه‌ی بهداشتی، ازدواج، کار و ...
- ۲ نام خانوادگی، نام مادر، قد، جنسیت، وزن
- ۳ تا بداند نوزاد مربوط به کدام پدر و مادر است و با دیگر نوزادان عوض نشود.
- ۴ گزینه‌ی ۴ ☒ ۵ گزینه‌ی ۱ ☒ ۶ گزینه‌ی ۲ ☒
- ۷ نادرست ☒ ۸ نادرست ☒ ۹ بیمه ☒ ۱۰ سرش ☒

پاسخنامه‌ی درس دوم

- ۱ موجودات زنده رشد می‌کنند و کامل‌تر و بزرگ‌تر می‌شوند. رشد کردن، تغییراتی در موجودات زنده به وجود می‌آورد.
- ۲ گریه می‌کند؛ دست و پای خود را تکان می‌دهد؛ سر خود را تکان می‌دهد.
- ۳ زیرا رشد کردن و بزرگ شدن فرد، باعث می‌شود توانایی‌های او نیز تغییر کند.
- ۴ برعهده‌ی دانش آموز گرامی
- ۵ گزینه‌ی ۳ ☒ ۶ گزینه‌ی ۴ ☒ ۷ گزینه‌ی ۲ ☒ ۸ درست ☒
- ۹ درست ☒ ۱۰ نادرست ☒ ۱۱ درست ☒ ۱۲ رشد ☒
- ۱۳ توانایی‌ها ۱۴ مسئولیت‌ها ۱۵ کامل‌تر

پاسخنامه‌ی درس سوم

- ۱ نیاز به آب‌وهوا، غذا، مهر و محبت، نیاز به زیبایی دوستی و ...
- ۲ نمی‌توانستیم انسان‌ها را از هم تشخیص بدهیم. شغل‌های مختلفی نداشتیم. نیازهایمان برطرف نمی‌شد و زندگی خسته‌کننده و کسالت‌آور می‌شد.
- ۳ دیگران را مسخره نکنید؛ چرا که ممکن است آنان که مسخره می‌شوند، از شما بهتر باشند.
- ۴ گزینه‌ی ۳ ☒ ۵ گزینه‌ی ۳ ☒ ۶ گزینه‌ی ۴ ☒ ۷ گزینه‌ی ۲ ☒
- ۸ درست ☒ ۹ نادرست ☒ ۱۰ درست ☒ ۱۱ نادرست ☒

۱۲ آفریده‌ی

۱۳ شبیه

۱۴ تفاوت، شباهت

۱۵ متفاوت

پاسخنامه‌ی مرور فصل اول

- ۱ نوار - وزن ۲ خط زمان ۳ تولد - رشد
- ۴ دو ماهگی ۵ شناسنامه ۶ افزایش قد
- ۷ استعداد ۸ مادر - حال
- ۹ خداوند ۱۰ معلّم - آدم

پاسخنامه‌ی درس چهارم

- ۱ به تعداد اعضای خانواده
- ۲ پدر، مادر، فرزندان، پدربزرگ، مادربزرگ، فرزندخوانده و ...
- ۳ گزینه‌ی ۳ ☒ ۴ گزینه‌ی ۱ ☒ ۵ نادرست ☒ ۶ نادرست ☒
- ۷ درست ☒ ۸ خانواده
- ۹ اعضای خانواده ۱۰ بزرگ

پاسخنامه‌ی درس پنجم

- ۱ تا به یکدیگر محبت کنیم؛ از آن‌ها چیزهای زیادی یاد بگیریم؛ از هم مراقبت کنیم؛ با هم تفریح و سرگرمی داشته باشیم و به آرامش و آسایش برسیم.
- ۲ پیاده‌روی، رفتن به بوستان‌ها، انجام بازی‌های فکری در خانه، رفتن به دیدار اقوام، تماشای فیلم و ...
- ۳ گزینه‌ی ۳ ☒ ۴ گزینه‌ی ۴ ☒ ۵ درست ☒ ۶ نادرست ☒
- ۷ نادرست ☒ ۸ مراقبت
- ۹ محبت ۱۰ آسایش، تربیت

پاسخنامه‌ی درس ششم

- ۱ با تولد فرزند، رشد فرزندان و مهاجرت آن‌ها، ازدواج فرزندان، بچه‌دار شدن فرزندان، فوت یکی از اعضا
- ۲ با فوت اعضای خانواده، ازدواج افراد یا مهاجرت آن‌ها